

Telegraful Român

Apare Marția, Joia și Sâmbăta

Abonamentul:

Pe un an 32 euroane.

Pe șase luni 16 eor. — Pe trei luni 8 eor.

Corespondențe

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», Strada Măcelarilor Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul Inserțiunilor, după învoială**Abonamentele și inserțiunile**

să se adreseze Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, Strada Măcelarilor Nr. 45.

Răsboiul și cultura

O statistică publicată zilele trecute în ziare cifrează cu 11 milioane de morți și 19 milioane invalizi pierderile în oameni, iar cheltuielile de material cu 700 miliarde în cei patru ani de răsboi din partea tuturor puterilor beligerante. Acum, când intrăm în al cincilea an de răsboi, gândul nu se infioră de numărul uriaș al jertfelor cerute de acest răsboi, care zgudue omenimea cu puterea unei catastrofe elementare.

Și se pare, că răsboiul acesta primind aspectul unei epidemii, reușește să ia toate atribuțiile unui răsboi «de a toată lumea». Țările rămasse în afară de zona luptelor, cu toată neutralitatea lor au avut să suferă mult în decursul răsboiului; dar deși spectrul pustiului din țările beligerante sau chiar biruite le-a putut servi ca motiv suficient de a-și păstra neutralitatea, se văd totuș atrase de vârtej, și rând pe rând, cu voia sau peste voia lor, trebuie să intre în hora macabre, urmând o lege fizicală, pe baza căreia corporile mari atrag în orbita lor corporile mai mici.

Deci nu atât durata răsboiului acestuia, ci mai mult extensiunea ce o ia și intensitatea cu care se poartă neînspăimântă.

Au fost campanii de durată și mai lungă, de 30, chiar de 100 de ani, în cursul istoriei. Au fost acestea răsboiuri mai mult locale și purtate cu mijloace mai reduse, pe urma căror popoarele beligerante s-au putut reculege mai repede decât se vor putea reculege după răsboiul acesta. Căci, în afară de front, abia se simțeau

efectele lor. E destul de proaspătă tradiția răsboiului grele napoleoniene, apoi răsboiul cu italienii și prusaci. În acestea au luat parte numai câte 2–5 bărbați din fiecare sat. Astăzi însă toată latura bărbătească e mobilizată.

Iar fabricarea muniției, alimentarea și provederea cu îmbrăcămintă a uriașelor armate absoarbe întreg materialul disponibil, dar și ocuparea întregului neam omenesc, astfel că celebra denumire: «Un popor sub arme», dată de scriitorul Swen Hedin naționii germane, se poate transforma de-adreptul în: «Omenimea întreagă sub arme».

Pierderile enorme de până acum, precum și cele puse în perspectivă prin înarmarea întregii lumi, au însemnat pe pacifistii desbrăcați de orce șovinism național, patriotic sau militar, ba chiar și pe unii guvernări responsabili a încercă pe toate căile terminarea luptelor și încheierea păcii cu orice preț. Aceste încercări pe cărturi de umane, pe atât sănătate de explicabile, căci dănuirea îndelungată a acestui răsboi amenință omenimea întreagă cu o catastrofă.

Un răsboi neisbutit sau chiar unul pierdut nu înseamnă un popor pierdut. O pace făcută cu grele jertfe, dar mai înainte de sleirea tuturor forțelor, poate regeneră încă un popor, pe când prelungirea până la infinit a acestui răsboi cu proporțiile de până acum, periclitează cultura veacului XX și expune omenimea a recădea în starea culturală a omului primitiv.

Sănt de sigur dureroase pierderile de până acum în oameni, monu-

mente de artă și materialuri. Orcăt de colosale sănătate pierderi, ele nu ni se par însă catastrofale prin cantitatea lor. Statistica a arătat, că după răsboiuri procentul nașterilor e cu mult mai mare, iar celelalte pierderi încă se pot cu timpul înlocui, până când există aptitudinea de a le crea.

Piere însă în răsboi o generație de oameni cu cultura veacului XX și nu este cine să dea această cultură generației următoare, care nici nu mai are condițiile de a o primi; strâmtorarea în care trăiesc omenimea atât pe frontul de luptă, cât și pe frontul de acasă, coboară rapid barometrul civilizației spre nivelul popoarelor primitive sau în cel mai bun caz al evului mediu.

In aceasta constă primejdia răsboiului universal. Căci cultura presupune o statonnică continuitate; ea nu poate învia deodată din cenușa ei ca legendara pasare Phoenix; această continuitate însă precum și condițiile de viață de înaintea răsboiului rând pe rând se distrug.

Întreaga năzuință spre progres a omenirii tinde spre acviraarea căt mai lesnicioasă a celor trei condiții fundamentale de existență: hrana, îmbrăcămintea și locuința, pentru că să-i rămână timpul necesar pentru preocupările mai înalte sufletești, care constituiesc cultura propriu zisă: luminarea mintii, cultivarea frumosului, a binelui, adevărului, dreptății și a milei.

Dacă mai durează mult răsboiul, lupta pentru trai va fi tot mai grea; mai anevoieasă alergarea spre a împlini cele mai elementare trebunțe

ale vieții, care va absorbi întreaga activitate și atențione a oamenilor, trăgând după sine și sălbăticirea moravurilor, și va urma necondiționat și părsirea rând pe rând a deprinderilor și formelor de viață, ce caracterizează pe omul cult și civilizat.

Apropiera ce o facem deci pentru identitatea urmărilor între răsboiul de acum și migrația popoarelor, care a cauzat decadența culturală a evului de mijloc, nu ni se pare de loc riscată.

Acestă constatări le facem nu pentru a adauge și noi un glas, prea neinsemnat, în corul celor ce cer dela conducătorii destinelor omenești terminarea grabnică a răsboiului, ci fiind că ele învoivă pentru preotimea noastră o îndatorire.

Sau făcut și se fac adeseori grele imputări bisericii și reprezentanților ei, că ar fi dușmanii culturii și proativii progresului.

Istoria împărțială însă a dovedit, că în veacurile întunecoase ale evului mediu biserice și mănăstirile au fost ocrotitoarele monumentelor culturii clasice și biserică a fost altarul, unde prin preoți s'a susținut lumina palidă și modestă a culturii, de unde că din un focar au pornit în vremuri de liniste curente de Renaștere culturală.

In special, la noi primele licării de cultură s-au ivit tot din biserică, și preotimea este multă vreme singura purtătoare a curentelor de cultură a credincioșilor bisericii noastre.

Această misiune culturală, începând mai ales din secolul trecut, biserică a împărtit-o bucurios cu inteligenților bisericii noastre.

Se gădea la toate fetele din satul lui, le vedea pe toate: Pe Ana Plovharu, din Plénir, care, când rădea eră atât de drăguță, cu dinșorii ei mărunci și albi și obrajii ca murele române, pe Maria Berzen pescăriță, care sără morun, arătându-și brațele ca laptele; pe Gica, cea cu părul pănat în călcăie, negru-corb...

Nu, nul pe astă n'ar fi luat-o Pomér! Prea era cochetă, prea glumea cu toți flăcăii. Mai degrabă pe mica Hovat, care eră atât de delicată, de gingășă și subțiriță, de ar fi frânt-o în mâni ca pe o păpușă... Cu toate că și astă eră o diabolijă fără păreche. Mică-mică, însă și bătea joc de Petre, atât de nostim uneori, încât lui și venea s'o nășface de părul de mătăsă auriu și s'o sărute drept pe buzele care se desfăceau ca un trandafir, când rădea pe socoteala băților.

Desigur că una din acestea toate va fi într'o zi săpâna inimioarei de granit, aceea pe care o va alege mamă-să; căci de l-ar fi întrebăt pe el cineva, pe cine ar vrea el să ia, de bună seamă ar fi ales pe Floarea stâncilor, sau pe Zâna florilor, sau pe vre-o alta din zânele ori din prin-

FOISOARA**Cântec trist**

*De trei zile ar intruna,
De când soarele răsare,
Fierul taie brazdă mică,
Boii și slabii, pământu-i tare.*

*In ogradă-mi plâng copiii,
Coasa 'n pod e ruginită,
Și tu suferi în tăcere,
Inimă neprihănita.*

*Tot aşteptă de vreme lungă
Un cuvânt de măngădere.
Dar zadarnic... El nu vine,
Să te scape de durere.*

*Biată inimă 'ntristată,
Până când mai aştepta-vei,
Dacă scumpul tău e poate
Mort în undele Piavei.*

*Zile mari și zile grele,
Zilelor măntuitoare,
După lacrime și jale
Vie și o sărbătoare...*

*Florin.***Inimioara**

— Povestire de J. Claretie —

In toți anii, de când se făcuse flăcău, Petre Pomér, răzăs din Plérin, aproape de Saint-Brieuc, se duceă la Jersey unde seceră, adunând astfel shillingii anglo-normanzi, cari au nevoie de brațe străine să le secere grănele și să le care în casare.

In două săptămâni, Petre Pomér căstiga dela englezi mai mult, decât ar fi căstigat în trei luni la el în jară; mama sa adună francii, pe care li grămădeau într'un ciorap vechi, ciorap pe care-l ținea ascuns în sertarul scrinului, în dosul rufelor.

Petre mergea pe 21 de ani. Voinic, ca un luptător de circ, cu niște pumnii cari ar fi zdorbit un taur, avea totuși ochii albaștri, blâzni ca unei fecioare. Curios băiat! Mamă-să, văduvă, care nu-l avea decât pe dânsul, îl găsea adesea, într'un colț al odăiei, cu nasul în tot felul de almanahuri, cu pletele lui negre atârnându-i peste pagini.

Petre Pomér, cu toată statura lui de Hercule, era fricos ca un șoarece. Ii plăcea la nebunie povestirile. Iși trecea nopții întregi în tovărișia unui bătrân păstor, bătrânul Jean, care îi spunea povesti

vechi. Atât îl impresionau povestile auzite în căt, într'o noapte i se făcu o frică strănică, văzând sălcile care se legănu de vânt și flăcările violete ce se ridicau de pe iazul din marginea câmpiei.

Adică, tocmai frică nu-i era lui, dar prea îs grămadise 'n cap tot soiul de năzbătii, de istorii în care zânele jucau, cu părul lor de aur despletit, căzându-le în valuri pe umeri.

Dar ce-i păsă lui de zâne? de băsmele păstorului și de toate celelalte? Petre Pomér plecă din Jersey cu două sute doisprezece franci în buzunar și cu un cuțit frumos de Sheffield, cu patru limbi de oțel adevarat și tare, de ai fi putut să tai un pom sau un bou cu el.

Odată cu acest cuțit, Pomér cumărase dela aceeașă prăvălie din strada Regală căteva teste de ace de cusut pentru mamă-să și o inimioară, de granit de Jersey, rosa și negru, legată în argint, pe care o hărăzise vre-unei fete frumoase care să-i fie dragă. Voia să se însoare și el; nu doar că iubea vre-o fată, nici nu-și pușese ochii pe nici una din fetele din Saint Brieuc. Doar aşa ca să-și facă rândul, cu toate că tinerele din orașul lui i se uitau întă în ochi, părând că-i zic: «De ce-ți pierzi zadarnic tinerețea, când ești atât de voinic și frumos?»

«Oare cui îi voi dă eu inimioara de

rând din mijlocul poporului. Numărul acestora însă se rărește pe zi ce merge, și întinderea răsboiului în granița sud-estică a monarhiei a făcut un gol mare în ceata atât de restrânsă a intelectualilor noștri, astfel că progresul nostru este foarte serios amenințat.

Munca culturală a considerat-o biserica și principiile ei fundamentale oricând ca o datorie inseparabilă de chemarea preoțescă; ea apăsa însă astăzi mai mult ca oricând asupra conștiinței noastre.

Rolul de propagatori și paznici ai credinței și moralei creștine, pe care-l reclamăm ca cea dintâi datorință a noastră este astăzi neîndestulitor; trebuie tot mai stăruitor să urmăm îndemnul Măntuitorului, care nouă ni se adresează, când zice:

«Voi sănăteți lumina lumii; mergând învățați toate popoarele...»

Emilian Stoica, preot.

țesele de care-i vorbeau basmele bătrânu lui păstor.

Vaporul, cu un prelung fluerat de sirenă, porni. Se inoptase. Pomério, legănat de valurile mărei, cu capul sprijinit pe un colac de odgoane începu să viseze că el e un Făt-frumos și că dădea inimiora de granit unei fermecătoare Cosinzene.

II

Nu ajunseră încă la Minguiers, acele stânci de care s-au izbit zdrobindu-se atât de nenorocite vase, când deodată vaporul începând să se clăine când pe-o coastă, când pe alta, ca un dop de plută în voia valurilor. Marea se umflă, se umflă și gema. Pomério, de pe puntea unde sedea lungești, zări în depărtare, aşa ca niște munți albi de spumă, care veneau repede, clocoind și se izbeau de coastele vaporului cu un asurzitor bubuit de tun.

Eră peste puțină să mai acosteze la Binic. Vasul, căruia i se rupse și un catarg, fu nevoie să-și caute un adăpost la Saint-Malo.

— Tot mai bine la Saint-Malo, decât la Jersey! socotă Pomério.

Până a doua zi când trebuie să plece, avea vreme destulă și să se plimbe, și să se odihnească. O luă pe străzi, la voia întâmplării. Noaptea, în oraș, eră liniștită, după furtuna din ajun. Stelele licăreau pe cer.

(Va urma)

Știrile răsboiului

Comunicatul oficial din 9 August: Focul general de artilerie, pe frontul *italian*, în ținutul celor Șapte comune, s'a potențiat cu deosebită putere.

Activitatea răsboinică în *Albania* a slabit.

Pe frontul *apusean*: Lângă Yser și Avre dușmanii au atacat cu mari forțe. Scutii de negură deasă au pătruns în linile noastre de infanterie și de artilerie. Contraatacul nostru a oprit năvala dușmană la estul liniei Marcourt-Charbonières-Fresnoy-Couterie. Între prizonierii ce i-am făcut sănătă: australieni, canadieni și francezi.

Comunicatul oficial din 10 August: Pe linia muntoasă venetiană s'a dat ieri iarăși lupte mai mari de infanterie. Colonnele de atac dușmane le am respins pre tutindeni.

Activitatea vie parțială și pe frontul apusean.

Comunicatul oficial din 11 August: La frontul italian, pe platoul celor Șapte comune trupele antantei și-au continuat ieri atacurile. După luptă înverșunată le-am respins pe tot locul, cu foarte grele pierderi pentru dușman. Am prins englezi, francezi și italieni. În deosebi s'a distins între regimetele ungare nr.: 82, 101 și 138.

Pe frontul apusean lupte aspre locale.

Sfîntirea bisericii din Cărpiniș

— Raport special —

În numărul 76 al ziarului nostru am arătat spiritul de jertfă manifestat de credincioșii noștri din parohia *Cărpiniș* din tractul Abrudului, în scopul zidirii unei biserici noi.

Voiam să reliefez adevăruri menite a alimenta focul dragostei de muncă al preoțimii noastre și să scot la iveală dărnicia credincioșilor statornici în focul credinții, pentru de a avea cu toții la indemâna o pildă vie despre faptul, că dacă avem păstori de model, atunci după cuvintele scripturii, cuprinse în carte apostolului Pavel către Coloseni cap. 3, toată suflarea va gândi cele de sus, iar nu cele de pe pământ.

Duminică în 4 August st. nou, biserică cea nouă din *Cărpiniș* a fost dată menirii sale.

In ziua aceasta s'a îndeplinit actul sfîntirii prin dl asesor consistorial *Lazar Triteanu*, ca mandatar al Excelenței Sale I. P. S. D. arhiepiscop și mitropolit *Vasile*. Despre actul sfîntirii raportează următoarele:

Primirea

Duminică la orele 8 $\frac{1}{2}$ dimineață mandatarul Excelenței Sale I. P. S. D. arhiepiscop și mitropolit a sosit din Abrud în *Cărpiniș* însoțit de protopresbiterul Petru Popovici din Abrud, presbiterul Iosif Gombos din Abrud-sat și de diaconii Dr. Octavian Costea și Dr. Gheorghe Comșa. Intrarea în *Cărpiniș* s'a făcut prin o poartă triumfală din apropierea gării. La școală aștepta parohul Pompiliu Piso cu poporul.

O mulțime de fete și feciori în hainele de sărbătoare ale portului local stăteau în două rânduri întrării a ridica nivoul întâmpinării. Aici în fața edificiului școlar, a fost binevenit mandatarul prin graiul parohului Pompiliu Piso, care emoționat adânc de caracterul sărbătoresc al momentului a scos la iveală însemnătatea cea mare a acestui apropiat al sfîntirii. A accentuat, că împreună cu turma sa credincioasă primește cu brațele deschise pe cel ce în numele arhiereului a venit să dea destinației sale nouă lăcașul chemat a face să mai inceteze lacrimile ce curg din ochii tuturor.

Mandatarul a fost adânc mișcat de cuvintele de binevenire atât de alese și frumos rostită ale vrednicului-preot, căruia îi mulțumește în termeni aleși pentru primirea imponantă și laudă prin cuvinte foarte potrivite dărnicia și credincioșia poporului.

Invitată apoi pe toți cei adunați la actul sfîntirii bisericii. Drumul dela școală până la biserică a fost un adevărat triumf.

Pe jos erau presărate flori peste cari trecea mulțimea. Era îngustă calea ce ducea spre

biserică, dar mulțimea venea într-un adunat și de prin satele din jur.

Intelectualii din Abrud, Câmpeni și jur, încă au alertat cu drag să asiste la actul important al sfîntirii bisericii, pentru a dovedi și prin

aceasta cuvintele rostită în biserică de părintele Piso, că toți aveam un Dumnezeu și o credință.

A confirmat inteligența noastră din Munții Apuseni, că munca noastră numai atunci va fi rodnică și va avea rezultatul dorit, dacă la toate ocaziunile să se manifeste împreună cu poporul,

dacă activitatea noastră va fi cu rădăcinile sale însipătă în inima poporului și pururea

dințința se va nutri și se va adăpa.

Actul sfîntirii

Era puțin stință glasul clopotului văduvit al bisericii și numai toaca mai completă armonia unui dangăt deplin de clopoțe, dar il auzeam cu toții de pe creasta dealului, unde este zidită biserică, având aspectul unei mănăstiri. Trecând podul peste Cernița, am ajuns în sfârșit în fața bisericii, unde mulțimea să așezat în ordine exemplară, la ceeace a ajutat personal cu multă bunăvoie prim-pretorul cercual Imre Iozsef.

La 9 ore precis, s'a inceput sfîntirea apei. La pontificare dl mandatar Lazar Triteanu a fost asistat de protopresbiterul Petru Popovici din Abrud, presbiterii Iosif Gombos din Abrud-sat, Nicolae Onet din Sohodol-Peleș, Ioan David din Vârtop, Traian Tomuș din Bucium-Poeni și parohul local Pompiliu Piso și de diaconi Dr. Octavian Costea și Dr. Gheorghe Comșa. Răspunsurile le-a dat corul unei grupe de 12 clerici ai seminarului «Andrei» sub conducerea învățătorului dela școală de aplicatie Candid Popa.

Ceremonia prescrisă a fost îndeplinită cu cea mai mare pompă. Cu ocazia unei incunjurări bisericii se vedea în vale, că încă nu încetase sosirea mulțimii, căci din toate părțile se apropiau mereu evlavioșii creștini din mari depărtări ale satelor reșifrare prin văi și dealuri. La orele 10 $\frac{1}{2}$ se face intrarea în biserică.

Descrierea bisericii

Biserica e situată pe un deal la sud de linia drumului de fier ce duce spre Abrud. Drumul la ea duce pe podul deja amintit. Dela pod până la biserică drumul are formă serpentă. Biserica e zidită în inimoul unei plantații admirabile de pomi. Construcția se ridică pe temelia celei vechi în stilul renășterii italiene, în forma alor două năi pătrate pentru bărbați și femei, cu altarul spre răsărit și cu turnul spre apus. Formele bisericii sunt bine chibzuite și plăcute vederii.

Interiorul e boltit în două sfere. Biserica pe dinăuntru e zugravă simplu, dar întreg interiorul e foarte serios și impunător. Iconostasul, stranele și amvonul sunt lucrate artistic numai de măiestri români din lemn de stejar. Întregul interior prin aceasta are o înfățișare solemnă și armonică. Nu numai lângă păreți sunt așezate stranele, ci până către mijlocul bisericii, pe amândouă părțile. Lucrul e facut din material solid și durabil. Zidirea e înprejmuită de un zid trainic cu grilaj de lemn frumos lucrat, ceeace dă un aspect de cetățue artistică.

La toate aceste efecte a contribuit de bună seamă și bunul gust și pricepera parohului local, care au fost potrivit combinate cu dispozițiile cuprinse în plan.

(Sfârșitul va urma)

Episcopul Dr. Miron E. Cristea de 50 de ani

Implinind episcopul Dr. Miron E. Cristea în ziua sf. Ilie vârsta de 50 de ani, ziarul *Lumina* îl dedică următoarele săruri:

Când alegerea de episcop a celor doi vrednici alegători dignitari băstinași ai eparhiei noastre n'a obținut aprobarea preiață, mandatarul așteptat în mod firesc și-a ajuns privirea asupra protosincelului de pe atunci din Sibiu, Dr. Miron E. Cristea, a cărui activitate trecuse hotarele arhidiecezei. Sinodul electoral al eparhiei Caransebeșului intrunit la «Intrarea în biserică» din 1908 îl alege episcop. Alegerea e confirmată de Maiestatea Sa tegele, acum răposat, Francisc Iosif I. A treia zi a sfintelor Paști din 1910 Prea Sfânta Sa primește hirotonia într-un episcop, iar la Dumineca Tomii, 25 Aprilie 1910, Prea Sfânta Sa este instalat cu sinceră insuflare în tronul episcopal al Caransebeșului.

In fața altarului nou hirotonitul episcop făgăduiește că «credința și legea strămoșescă, limba și părțea românească, dragoste și înaintarea patriei străbune vor fi stelele conducătoare ale activității mele, și nu mă voi abate nici pe viitor dela calea cinstită de bun român, de convins ortodox și de credincios patriot», și apoi fixează într'un minută mânunchi întărită minunii sale în următoarele:

«A lumina clerul și poporul din eparhie, a ridica moralul și a întări disciplina bisericească pe toată liniia, a desvolta toate așezămintele bisericești culturale și economice ale eparhiei; a echilibra și spori fondurile și fundațiile centrale: a introduce în administrarea tuturor averilor bisericești din parohii; cu un cuvânt a înainta în toate privințele interesele turmei mele; și mai presus de toate a readuce în eparhia de Dumnezeu cercată a Severinului, sfânta și de toți dorita pace; căci am convingerea,

Darea în judecată a fostului guvern Brătianu. În 7 August s'a început în camera română discuția asupra dării în judecată a ministrilor din cabinetul Brătianu.

Acuzații au adresat camerei o declarație ca răspuns la chemarea lor în judecată. El declară, că nu vor răspunde la întrebările că li se pun; căci nu recunosc legalitatea actualului parlament român de-a judeca pe foști miniștri.

«Sentința noastră, — sfârșește declarația — va fi rostită de către conștiința națională, când va putea să se rostească liberă, și de către istorie care va aduce la desvoltare roadele jertelor noastre».

Camera, față de această declarație, a voit să dea în judecată pe foști miniștri pentru insultarea parlamentului, prin forma și cuprinsul declarației. Prim-ministrul Marghiloman însă a fost de părere, că li s'ar face un serviciu, dacă ar fi aduși în fața tribunalelor obișnuite mai nante de-a se judeca marele lor proces.

S'a procedat la votarea acuzei. Din 183 voturi s'a pronunțat pentru darea în judecată a miniștrilor 110—120 de voturi. Cele mai multe voturi s'a dat împotriva fostului ministru de agricultură Al. Constantinescu. Urmează apoi Take Ionescu, ministru de finanțe Costinescu, ministru de răsboi Vintilă Brătianu, ministru de justiție V. Morțun, de culte Dr. Angelescu. Împotriva lui Brătianu s'a dat 109 voturi.

(Va urma)

că numai duhul păcii este în stare a produce acea atmosferă liniștită și sănătoasă și acea climă socială, în care biserică noastră, poporul nostru și toate instituțiile lui să se poată desvolta normal, să se poată spori și întări; și toate acestea în scopul mulțumirii vremelnic și a fericirii vecinice a credincioșilor mei».

S'au strecurat opt ani de zile dela restuirea acestor făgăduințe de aur. Zile grele, aducătoare de potopuri de ape pe meleagurile Severinului și de restricție, cum n'a mai pomenit neamul omenesc și cu toate acestea activitatea desfășurată și în acest scurt timp de Prea Sfântă Sa ne arată tot mai impede hotărarea firmă a păstorului cel bun, de a-și pune și sufletul pentru turma sa.

Vizitațiile canonice impreunate cu sfintirea către unei biserici din aproape fiecare fiind al intinsei noastre eparhii, au primit nu odată sufletele adormite ale creștinilor expuși pradei «lupilor răpitori». Viața creștinească s'a înviorat de ploaia binefăcătoare a misionarei arhiești... Licăresc tot mai intensiv și opațele de cultură, prefăcându-se în școale cu zidiri, aranjamente și salare învațătoare corespunzătoare cerințelor noilor legi școalare... Se trimit cu stipendii dela Gozsdu, Trandafil și dela dieceză tot mai mulți tineri bănăteni la studii academice.

Incununat cu însuflețirea fără margini a primului sinod eparhial cel conduce, Prea Sfântă Sa pune temelia unui fond pentru zidirea «Seminariului episcopal», menit să dea creștere duhovnicească viitorilor preoți. Acest fond întrece astăzi, prin stăruința de fier a Prea Sfintei Sale, suma de 270.000 cor. Se dă ființa fondului pentru zidirea catedralei, împodobirea capeliei episcopale, colectele eroilor noștri și în fine satisfăcând sentinței vechiului cronican Ioan Neculea, că «lacrimile orfanilor nici soarele, nici vântul nu le poate usca, ci numai dragostea creștinilor cu milă», dă viață «Fondului orfanilor», care în curs de 1 1/2 am trece suma de 70.000 cor. Sub păstorirea Prea Sfintei Sale avea eparhie a crescut dela 2,153.908 cor. 48 fil. la 3,333.942 cor. 07 fil., deci în curs de 8 ani cu 1,185.514 cor. 59 fil.

Cuvântările, circularele, pastoralele adresate clerului și poporului dreptcredincios din eparhie, dovedesc adâncă cunoaștere a poporului, pe care-l îndrumăzează.

Acestea sănt fapte, care rămân. Ele mărturisesc stăruința cu succes a arhieșului întru îndeplinirea programului fixat la hirotonirea sa. Ele dau și sărbătoarei noastre de astăzi strălucirea, pe care nimeni nu o poate întuneca. Strălucirea potență și prin alipirea desăvârșită a poporului românesc, manifestată cu demnitate în repește rânduri, față de Păstorul său, împodobit cu simțeminte de bun român, convins ortodox și de credincios patriot.

Darea în judecată a guvernului Brățianu

Comisiunea parlamentară de informații a depus la camera română actul de acuzare a guvernului Brățianu — Take Ionescu. Textul raportului este următorul:

Domnitor deputați,

O convingere, din nefericire adânc înrădăcinată în mintea poporului nostru, este că justiția dată după legi nu urmărește decât pe muritorii de rând și că cei mari știu și pot să scape la nevoie de orice pedeapsă.

Această părere, rămășiță a vechilor vicisitudini prin care a trecut țara și poporul românesc, a dat unora din puternicii zilei curajul de a săvârși cu seninătate toate abuzurile, încreșterea fiind, că nu o să se găsească nimenei care, rupând cu îngăduință de totdeauna, să-i cheame la raspundere pentru fărădelegile lor.

Cu această dulce liniște sufletească, guvernul trecut a săvârșit toate încălcările care i-au fost cu putință, stând atât la adăpostul vechei toleranțe, cât și sub masca idealului național. Ideal Național? Da, pentru nenumăratele victime căzuțe jertfă neprevăderii criminale a guvernărilor. Dar, ocazie și pretext de imbogățire ușoară și de foloase personale pentru favoriții regimului trecut.

Persistența convingerii de impunitate și după dezastrele suferite în timpul răboiului, când cel puțin suferința ar fi trebuit să purifice și să otelească sufletele noastre, ar însemna nu numai o mare deceptiune, dar o adevărată primejdie națională.

Chezăria că spiritul cetățenesc se va putea desvoltă în țara noastră și va căpăta tăria necesară, fără de care orice prospetime e numai aparentă, va fi între cele dintăi lucruri ca massele să capete siguranță și să și-o poată afirma, ca orice

săvârșește o cărcare de lege, va fi tras la răspundere și și va primi pedeapsa cuvenită.

Răboiul în care am fost aruncăți cu nesocință și din care abia am ieșit zilele trecute, ni-a pricinuit atâtea pagube, atâtea suferințe și atâtea răni, încât lecuirea și repararea lor va reprezenta — după cum bine s'a observat de toată lumea — o adevărată recladire a țării. Si mai ales pentru că trebuie să reclădim din temelie, se impune să construim altfel de cum a fost, să întocmim un edificiu, care să nu se zgudue, și să nu se prăbușească la suflarea vântului neprielnic, aşa după cum s'a întâmplat cu vechea clădire.

Pentru aceasta trebuie să așezăm între ziduri un element nou, care a lipsit până astăzi, anume:

Convingerea că în țara aceasta există dreptate pentru toți, răspundere pentru fiecare. Trebuie astfel, ca o consecință inevitabilă și necesară, să se incepă opera cea mare pentru care săntem chemați, cu tragerea la răspundere a marilor vinovați de dezastrul actual al țării.

Numei pe această cale se poate creă atmosferă morală pentru a începe opera grea și trainică a refacerii.

In orce țară care se respectă și voește să trăiască, trebuie descalificați și înălăturăți din viața publică conducătorii aceia, cari cu ușurință și neprevedere au pus în primejdie existența țării, și cari în clipele cele mai fragede de pregătire înfrigurată și de luptă desnădăjduită nu s-au stăt să speculeze această ocazie, întrebunând avutul statului pentru folosul lor personal.

A sosit credem timpul, ca organismul politic al statului nostru să reacționeze, și nu poate ramâne nepedepsit mezaul deschis în clipe de grea cumpănană, și al căruia obiect a fost politica internațională a țării, speculația nerușinată cu vagoanele de export și import, jăful făcut cu banul public, atât în epoca de pregătire, cât și în timpul răboiului.

Iată pentru ce guvernul Brățianu trebuie chemat la răspundere.

O cere conștiința publică setoasă de dreptate, o cer texte de lege care nu au fost alcătuite pentru a fi călcată și dispreutesă.

Așa fiind lucrurile, e de prisos să mai căutăm, dacă au mai fost și căte au mai fost în țara noastră și aiurea precedente de acest fel.

Existența principiului este independentă de aplicațiunile concrete la care dânsul a dat loc în decursul timpului, și în momentul acesta când, venind a cere chemarea la răspundere a guvernului Brățianu, creiem noi înșine un precedent exemplu pentru viitor, nu putem să nu arătăm că de mult am fi dorit pentru binele țării acesteia, ca precedentul acesta să nu fi căpătat ființă niciodată.

Domnitor deputați.

Comisiunea numită de domnitor deputați culegere de informații, conform art. 17 din legea asupra responsabilității ministeriale, procedând la cercetarea capetelor de acuzare și la strângerea de fapte, a căzut de acord mai întâi de toate la modificarea și completarea primului cap de acuzare în sensul următor:

I

Declararea răboiului. — Intrarea armelor rusești în țară

Atât în constituție, cât și în legile de organizare ale diferitelor minister, se precizează și se limitează puterile suveranului și ale miniștrilor, fără a se menționa cu această ocazie că acestora ar aparține dreptul de a declară răboi.

De altă parte, prin faptul că nici un text de lege nu arată cui aparține acest drept, nu se poate ajunge la concluziunea că puterea executivă este indicată prin însăși natura sa de a-l exercita; fiindcă nu se poate concepe că atunci, când puterile miniștrilor sănt așa de restrânsă încât au nevoie de autorizarea parlamentului pentru orice acte care întreagă dreptul de pură administrație, să li se recunoască exorbitanta autoritate de a putea singuri întreprinde actul cel mai grav și mai solemn, pe care-l poate face un popor: acela de a declara răboi.

In aceste împrejurări, soluția leagală a acestei chestiuni constă în a face aplicațiunea principiului de drept constituțional, care proclamă suveranitatea națională, și numai acestei suveranități, prin reprezentantul ei legal, parlamentul, i se poate recunoaște dreptul de a decide de destinele țării.

Acest principiu formal, înscris în constituție, a fost violat de guvernul a căruia dare în judecată se cere. Si ca consecință s'a violat art. 122 din constituție prin faptul că s'a învoit la intrarea armelor ruse în țara fără anume lege, fapte pre-

văzute și pedepsite de art. 2 din legea asupra responsabilității ministeriale.

Acest cap, de acuzare, consistă în interpretare de text, nu are, evident, trebuința de a fi sprijinit pe elemente de fapt.

(Va urma)

Știrile zilei

Statificare. Citim în ziarele budapestene:

S'au respândit vesti, că arhieșii români au reușit să pună urele pie-deci în chestiunea statificării școalelor dela frontieră. Pe cale semioficioasă se declară, că nici un fel de factor nechemat nu poate exercita înrăurire asupra lucrării comisarului dela Sibiu al guvernului, și că acest comisariat își urmează cu toată puterea munca întră a statifica numitele școale.

Şezători în Basarabia. Din Iași se anunță: Scriitorii N. Beldiceanu și N. Crainic, artistul Ioan Sârbu dela teatrul național din București și baritonul Văleanu au dat un ciclu de opt șezători în Basarabia. Pretutindeni scriitorii și artiștii au fost primiți cu dragoste. Literatura și arta românească au fost sărbătorite cu însuflețire. Afară de șezătorile pentru toată lumea, s'au dat șezători pentru copii, la care dl N. Beldiceanu a citit din povestirile lui Creangă. — In Soroca nu mai încăpea lumea în sală și a trebuit să se întoarcă dela ușă peste 400 de soroceni, fiindcă nici în picioare nu mai aveau unde sta. La această șezătoare au venit țărani din împrejurimi. Dintro loja ascunsă cu ochii umizi de fericire moș Andrei al Negru lui, gospodar vrednic de pe dealul acoperit de vii și livezi al Sorociei. La Soroca s'au dat trei șezători, dintre care două pentru copii. Șezătorile s'au dat în folosul bibliotecii basarabene.

Rang de nobil. Maiestatea Sa domnitorul Carol a acordat rangul de nobil ungăr cu atributul de Krassószékás consilierul de curte regal, profesorul universitar și deputatul Dr. Iosif Siegescu, și urmașilor săi legali, — ca recunoaștere pentru activitatea sa rodnică în interesul binei publice.

Hymen. Lili Moșoiu și profesorul Ascaniu Crișan cunună. — Bran, în 4 August n. 1918.

Căsătorie. Din Neoplanta se anunță că la primăria orașului de acolo s'a prezentat o «tineră» păreche, să ceară învioră de a putea încheia căsătorie. Mirele Stefan Lengyel și de 20 de ani, iar mireasa Vasa Sionici împlinește 72 de ani la culesul cucuruzului. Femeia are mulți nepoți, dar are — și economie înfloritoare.

Hymen. Lucia Moșoiu și Dr. Traian Stoica, avocat, cunună. — Bran, în 4 August n. 1918.

O fundație de o jumătate de milion pentru scopuri culturale românești. Advoatul dr. Ilie Mariș, din Sighetul Marmației, fundatorul și foștul director executiv al băncii Maramureșana mort în 23 Septembrie 1916, a lăsat avereasă sa de aproape jumătate milion coroane pentru împărtirea de stipendii tinerilor români gr. cat. marmașeni, cari studiază la gimnaziu, școale reale, școale de silvicultură, economie, drept, teologie. Se vor da ajutoare pentru creșterea unei generații de industriași și comercianți români, cari sănt la începutul activității lor comerciale, — cu scopul de a se crea o clasă de mijloc mai numeroasă românească în Maramureș. Patronul fundației este episcopul Gherlei.

Foch — mareșal. Consiliul ministerial francez a conferit generalului Foch titlul de *mareșal al Franței*. Generalul Petain a fost distins cu medalia militară.

Contribuiri pentru sanator. În scopul clădirii sanatorului pentru tuberculoși s'a făcut în răstimpul delă 20 Iulie până la 1 August a. c. contribuirile benevoli în sumă de 76 coroane 02 fileri. Contribuirile se primesc și în viitor la cassa de asigurare a muncitorilor din cercul sibian, Piața Zeughof nr. 5 și 6.

Proclamația sovietului împotriva antantei. Guvernul sovietului rusesc, cum se anunță din Stockholm, — a adresat o proclamație către muncitorimea Franței, Italiei, Angliei și Americii. Proclamația timbrează politica antantei, care a respins propunerea făcută de soviet în scopul încheierii per tractărilor generale de pace.

Ministrul francez osând.t. Fostul ministru de interne francez Malvy fusese acuzat pentru trădare de patrie. Senatul, constituit în consiliu de stat, după lungi desbateri și ascultare de numeroși martori, a respins cu 177 voturi acuzarea de trădare. A susținut însă învinuirea pentru *a-bateri dela datoria* de serviciu ca fost ministru de interne. S'au făcut adecă, încă pe la sfârșitul anului 1914, mișcări de propagandă a păcii, prin ziar, cărti și întruniri, fără ca Malvy să facă pași împotriva lor; ministrul din contră, a subvenționat cu banii statului un ziar, ai căruia redactori au *fost osândiți pentru înțelegerile cu dușmanul*. Senatul a condamnat pe Malvy la 5 ani de exil și purtarea cheltuielilor de proces, dar fără perderea drepturilor de cetățean. Malvy voiește să-și petreacă în Spania anii exilului.

Ucigașii osândiți. Înainte cu câteva luni a fost omorâtă în hotelul vienez Bristol cameriera Iulia Earl a baronesei Vivante. Tot atunci a dispărut o geantă cu juveliere și hărțile de valoare ale numitei baronese. Poliția din Viena, după muncă de căteva zile, a pus mâna pe criminali. Ne-norocita fată Iulia Earl a căzut victimă tinerilor Emo Davit și Kurt Franke, cari au ucis-o pentru a se înstăpâni asupra obiectelor de preț ale baronesei Vivante. Emo Davit, înrudit cu baronesa, a recunoscut în sfârșit omorul, pus la cale de dânsul și executat de tânărul (abea în etate de 17 ani) Kurt Franke, care a lucrat sub înrăurirea lui Davit. Tribunalul vienez, în perioadă în care ținută acum, a condamnat pe Franke la temniță de 15 ani, iar pe Davit la moarte prin streang.

Soldați secerători. Comandanțele militare au prelungit cu o săptămână concediul soldaților lăsați acasă pentru secerător. Însă soldații cari au venit dela front, sănătorii să se întoarcă îndărăt după expirarea concediului.

Conventul bisericilor reformate. În 2 Octombrie a. c. se va întruni conventul bisericii reformate în Budapesta. Programa e următoarea: 1. Modificarea legii privitoare la alegerea preoților; 2. Pertractarea propunerilor referitoare la ameliorarea situației preoților militari; 3. Chestia nouălor cărti de căntări bisericești.

Modificarea ordonației pentru ghete. Se anunță că ministrul de comerț baronul Iosif Szterényi, va modifica ordonația pentru ghete emisă în Mai a. c. Ordonația cea nouă va intra la toamnă în vigoare și va stabili sistemul de bilete, precum și preturile nouă.

Holeră în Brăila. Prim-ministrul Marghiloman, răspunzând la o interpelare în camera română, a declarat, că în Brăila s'au ivit două cazuri de holera aziatică. S'au luat măsurile de apărare.

Mersul trenurilor. Sosesc, în gara din Sibiu, dela:

Nocrich	la	6'43	i. d. a.

<tbl_r cells="4" ix="4" maxcspan="1" maxrspan="

Nr. 318/1918. of. prot. (182) 1-3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III. **Vima-mare** (Tordavilma) din protopresbiteratul Cetatea-de-peatră, — devenită vacanță prin moartea fostului paroh Constantin Micu, — se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele impreunate cu acest post sănt cele fasonate în coala B. de congruă.

Concurenții să-și înainteze rugările, provăzute cu documentele de lipsă, în terminul deschis subsemnatului oficiu protopresbiteral și cu observarea restricțiilor §-lui 33 din Regulamentul pentru parohii să se prezinte în o Dumineacă sau sărbătoare în biserică din Vima-mare, afirmându-se ca concurenți.

Lăpușul-unguresc, Magyarlápos, 26 Mai 1918.

Oficiul protopresbiteral ort. român al tractului «Cetatea-de-peatră» în conțelegere cu comitetul parohial.

Andrei Ludu,
protopop.

Nr. 293/1918 of. prot. (183) 1-3

Concurs repetit

Pentru alegerea de capelan cu drept de succesiune în parohia de clasa III **Inau** (Únömező) din protopresbiteratul Cetății-de-peatră, lângă neputinciosul paroh Petru Vaida, se publică concurs repetit cu termin de 45 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Venitele capelanului sănt jumătate din toate venitele parohiei, statorite în coala B. de congruă.

Concurenții să-și înainteze rugările provăzute cu documentele necesare în terminul fixat oficiului protopresbiteral ort. rom. al Cetății-de-peatră în Magyarlápos și pe lângă observarea restricțiilor normelor din vigoare să se prezinte în vre-o Dumineacă sau sărbătoare în biserică din Inau, spre a cântă, predică, eventual a și servi la sf. liturgie și a face cunoștință cu poporn.

Magyarlápos — **Lăpușul-unguresc**, la 17/30 Mai 1918.

Oficiul protopresbiteral ort. rom. al tractului Cetatea-de-peatră în conțelegere cu comitetul parohial din Inau.

Andrei Ludu,
protopop.

Nr. 231/1918. (172) 3-3

Concurs

Pentru întregirea posturilor invățătoarești din comunele mai jos însemnate se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

1. **Icelandul-mare**. Salar: dela popor 600 cor., din repartiție, din cassa bisericii 200 cor. ajutor dela Preaven. Consistor Arhidicezan 200 cor. iar restul se va cere dela stat pe baza documentelor celui ales. Locuință în edificiul școalei și $\frac{1}{4}$ jugăr grădină.

2. **Ghernesig**. Salar: dela popor 200 cor. din repartiție, dela Preaven. Consistor Arhidicezan 200 cor., iar restul se va cere dela stat pe baza documentelor celui ales (de acest ajutor a beneficiat și invățătorul de mai nainte). Cvartir și $\frac{1}{4}$ jugăr grădină. Dela fiecare familie $\frac{1}{8}$ felderă de cucuruz sfârmit, o delință din pădure pentru lemn de foc și drept de păsunat pentru 4 vite în imas. Invățătorul provede și cantorul și dela toate funcțiunile primește $\frac{1}{8}$ parte din venitele stolare.

Invățătorii aleși în aceste comune sănt indatorați a cântă cu elevii răspunsurile la sita liturgie în toate Dumineciile și sărbătorile.

Cerile de concurs instruite conform normelor din vigoare se vor înainta la subsemnatul oficiu, iar concurenții se vor prezenta la biserică spre a cântă și a se face cunoștuți poporului.

Reghin, 12/25 Iulie 1918.

Oficiul protopresbiteral ort. rom. al tractului Murăș-Oșorhei, în conțelegere cu comitetele parohiale.

Vasile Duma,
Protopop adm.-prot.

Copii de școală

se primesc în locuință și mâncare în (181) **Sibiu**, Strada Crezului Nr. 23. 1-2

Nr. 346/1918. prot.

(184) 1-3

Concurs

Pentru întregirea postului de invățător al școalei ort. rom. din **Curtuiusul-mic** (Kiskörtvélyes), tractul Cetății-de-peatră, prin aceasta se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele impreunate cu acest post sănt cele fasonate în coala B. de congruă.

Concurenții să-și înainteze rugările, provăzute cu documentele de lipsă, în terminul deschis subsemnatului oficiu protopresbiteral și cu observarea restricțiilor §-lui 108,373/1913;

$\frac{1}{4}$ jug. cat. de grădină; lemnele trebuințioase de foc și cvartir deplin corespunzător în natură.

Reflectanții să-și înainteze rugările provăzute cu documentele de lipsă în terminul fixat subsemnatului oficiu protopresbiteral și să se prezinte în biserică și comună ca concurrent.

Lăpușul-unguresc — Magyarlápos, 15/28 Iunie 1918.

Oficiul protopresbiteral ort. rom. al tractului Cetății-de-peatră în conțelegere cu comitetul parohial.

Andrei Ludu,
protopop.

Nr. 306/1918.

(185) 1-3

Concurs

Pentru ocuparea unui post de invățător la școala confesională ort. rom. din **Guraraului** se publică concurs cu termin de 15 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele impreunate cu acest post se vor plăti de cără epitropia parohială conform dispozițiilor art. de lege XVI din 1913.

Cvartir va avea noul ales în edificiul școalei; va fi îndatorat a forma cor și a conduce regulat copiii la biserică în Dumineci și sărbători.

Doritorii de a ocupa acest post să-și înainteze petițiile instruite cu toate documentele de lipsă oficiului protopesc ort. rom. din Săliște în terminul sus indicat:

Guraraului, din ședința comitetului parohial, înăuntru la 8/21 Iulie 1918.

Ioan Isacu m. p., adm. par., pres. **Petru Popa** m. p., notar.

Văzut:

Săliște, în 17/30 Iulie 1918.

Dr. Ioan Lupaș,
protopop.

Nr. 297/1918

(177) 2-3

Concurs repetit

Pentru întregirea postului de paroh din parohia de cl. III **Panc** cu filia **Săliște**, din protopiatul Dob'a, se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele impreunate cu acest post sănt cele fasonate în coala B. pentru întregirea dotaționii dela stat.

Petițiile de concurs, instruite cu documentele prescrise, să se înainteze subsemnatului oficiu protopresbiteral, iar concurenții să se prezinte cu prealabilă înnoștiințare a subsemnatului în parohie spre a face cunoștință cu poporul.

Dobra, la 18 Iulie 1918.

Oficiul protopresbiteral ort. rom. al tractului Dobra, în conțelegere cu comitetul parohial.

Iosif Morariu,
protopresbiter.

Leac

(158) 1-2

pentru

cresterea părului

Un medicament de care n'a mai fost. În timp scurt face ca părul să crească mult, împedecând căderea părului și cărunțea înainte de vreme. Dă părului colorarea originală. În curs de o lună rezultatul este strălucit.

Prețul 10 și 15 coroane.

Botár Regina, Budapest, VII.
Erzsébetkörút 34/4 et l.

Podoaba femeilor este părul frumos, de aceea trebuie îngrijit.

Nr. 226/1918

(175) 2-3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa a II-a **Mușin** cu filile **Vieja** și **Chibelea**, din protopresbiteratul Murăș-Oșorheiului se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima apariție în «Telegraful Român».

Emolumentele impreunate cu acest post sănt cele fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor parohiale dela stat și în special statorite în ședința comitetului parohial dela 2/15 Iulie 1918.

Cerile de concurs instruite conform normelor în vigoare se vor înainta subsemnatului oficiu protopresbiteral în terminul deschis, iar concurenții, — cu observarea dispozițiilor regulamentului pentru parohii, — se pot prezenta în vre-o Dumineacă ori sărbătoare la biserică spre a cântă, cuvânta, eventual a celebra.

Reghinul-săesc, la 12/25 Iulie 1918.

Oficiul protopresbiteral ort. rom. al Murăș-Oșorheiului în conțelegere cu comitetul parohial.

Vasile Duma,
protopop, adm. prot.

Nr. 259/1918

(176) 2-3

Concurs repetit

Pentru întregirea parohiei de clasa a III-a **Urisăul-superior**, protopresbiteral Reginului se publică din nou concurs cu termin de 30 zile dela prima apariție în «Telegraful Român».

Emolumentele impreunate cu acest post sănt cele fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor parohiale dela stat.

Cerile de concurs instruite conform normelor în vigoare se vor plăti la subsemnatul oficiu în terminul deschis, iar concurenții, — cu observarea dispozițiilor regulamentului pentru parohii, — se pot prezenta la biserică în vre-o Dumineacă ori sărbătoare spre a se face cunoștuți alegătorilor cântând, cuvântând, eventual celebrând.

Reghinul-săesc, 12/25 Iulie 1918.

Oficiul protopresbiteral ort. rom. al Reginului în conțelegere cu comitetul parohial.

Vasile Duma,
protopop.

A apărut și se află de vânzare la Librăria arhidicezană:

Despre caritatea creștinească.**Trei predici**

de

Abatele Metodiu Zavoral.

Prețul: 30 fileri plus 10 fileri porto

Se vinde pentru scopuri culturale-filantropice.

La «Librăria Arhidicezană» în Sibiu, Nagyszeben, se află de vânzare :

Dr. Petru Span

conferință citită la congresul învățătorilor gr.-or. români din Biharia : de

Nicolae Regman.

Prețul: 30 fil. plus porto postal 6 fil.

Vor apărea în curând și se primesc prenotări la următoarele

Noui compozitori muzicale de **Zib. Brediceanu**

Hora (Re b major — Des dur)	Cor. 4-
Hora (La b major — As dur)	4-
Doine și cântece românești pe teme populare, caiet V.	10-
Jocuri românești pe teme populare, caiet V.	10-
plus porto postal recomandat 1 coroană.	

Pieselete vechi, epuisate, au apărut în edițiuni noi.

Catalog trimis gratuit **Librăria arhidicezană** Sibiu—Nagyszeben.

**D-TA
ESTI
'ULTIMUL
OM!**

care nu știe, că pudra-Diana și crema-Diana sunt cele mai bune mijloace pentru îngrijirea pielei și a frumuseței.

Doză de probă 3—K
Doză mare . . . 6—K

In editura Comisiunei administrative a tineretului arhidicezană a apărut :

Acaftistul

Preafinetei Născătoare de Dumnezeu și alte rugăciuni cu binecuvântarea Înalte Preafințitului Domn **Vasile**, arhiepiscop al bisericii ortodoxe române din Transilvania și mitropolit al Romanilor de religiunea gr.-or. din Ungaria și Transilvania, consilier intim de stat al Maiestății Sale ces. și reg.

În această ediție augmentată, (409 pagini) se cupr